

פרה מטמא טומאת אוכלין כולי –

The red cow can become impure with the impurities of food, etc.

Overview

¹, מטמא טומאת אוכלין cannot be איסורי הנאה maintains that ר' שמעון פרה אדומה can be מטמא טומאת אוכלין after it was slaughtered, because there was a time where it could have been redeemed, and would be permitted to be eaten, therefore even though it was not actually redeemed, we say כפדוי דמי, and it is as if it was redeemed and is אוכלין מטמא טומאת.

asks: תוספות

תימה דמדקאמר הואיל והיתה לה שעת הכושר מכלל דהשתא² לאו בת פדייה היא³ -
It is astounding; for since the גמרא states that the פרה is מטמא טומאת אוכלין 'since it had a time when it was fit' to be eaten, we can infer that now it is not redeemable -
ואמאי והא אית ליה לרבי שמעון בשבועות (דף יא,ב ושם) דפרה קדשי בדק הבית היא⁴ -
But why is it not redeemable now, since ר"ש maintains in שבועות that the פרה is considered הבית בדק קדשי -
ולרבי שמעון אית ליה דקדשי בדק הבית לא היו בכלל העמדה והערכה בהיא שמעתא גופא -
And ר"ש maintains, in that very same גמרא, that קדשי ב"ה are not included in the requirement of העמדה והערכה⁵

answers: תוספות

ונראה לפרש דהא דקתני הואיל והיתה לה שעת הכושר מיירי לאחר הזאה⁶ -
And it is preferable to explain that this which was stated; 'since it had a שעת הכושר', is discussing after the sprinkling of the blood; that is when the פרה became טמא -
דאין סברא שתהא בת פדייה אחר שהוזה דמה -
Where it is not conceivable that the פרה should be redeemable after its blood

¹ The term מטמא טומאת אוכלין means that if a דבר טמא (like a corpse or a dead שרץ) touched food, it will become טמא.

² 'Now', means when a דבר טמא touched it, after the שחיטה.

³ If it is redeemable now, why say 'since it had a שעת הכושר', rather you should say since it has a שעת הכושר now, for it can be redeemed.

⁴ (ביהמ"ק) קדשי בדק הבית (items which were donated for the upkeep of the) are only קדושת דמים (and are redeemable), as opposed to (קרבתנות) קדשי מזבח which are קדושת הגוף (and cannot be redeemed as long as they are fit for the מזבח).

⁵ Regarding the redemption of מום בעלי חיים תורה (ויקרא [בחקותי] כז,יא-יב) uses the words והעמיד והעריך, teaching us that the animal must be able to stand, in order to be redeemed. ר"ש maintains that this requirement is limited to שעת הכושר but not for קדשי ב"ה. Therefore the פרה אדומה can be redeemed now after the שחיטה, so it has a שעת הכושר now, not just in the past, as it appears from our גמרא.

⁶ After the הזאה, בית המקדש (עזרה) (outside the פרה), its blood was sprinkled toward the direction of the שחיטת הפרה. After the הזאה, the flesh of the פרה came in contact with a דבר טמא.

had been sprinkled, therefore now it has no שעת הכושר, since it is currently not redeemable -
ואפילו הכי מטמא טומאת אוכלין והיתה לה שעת הכושר קודם הזאה⁷ -
And nevertheless, it is מטמא טומאת אוכלין now, since it had a שעת הכושר before the הזאה (after the שחיטה) when it was redeemable –

תוספות asks:

ואם תאמר והא כל העומד להזות כמוה דמי⁸ -
And if you will say; but anything which is awaiting to be sprinkled, it is as if it was already sprinkled, so it never had a שעת הכושר –

תוספות answers:

ויש לומר דקודם קבלה⁹ לאו כמוה דמי כדפרישית לעיל¹⁰ -
And one can say; that before the blood was received [in a cup] it is not considered as if it was sprinkled, as I explained previously –

In summation; at present (after the blood was received in the cup, when it is עומד להזות), the פרה cannot be redeemed; however before the blood was received in a cup (at which time it was still not כמזוה דמי), that is when it had the שעת הכושר to be נפדה, which would make it fit to be eaten, and since מטמא טומאת אוכלין, we consider it as if the פרה was נפדה, regarding that it is כפדוי דמי.

תוספות asks:

הקשה רבינו שמואל בר חיים למה לי דהיתה לה שעת הכושר -
The שעת רשב"ה asked, why do we need to come on to the reason that it had a שעת הכושר, in order to explain why it is מקבל טומאת אוכלין -
תיפוק ליה דחיבת הקדש מכשרתו¹¹ ומשויא לה אוכלא -
Let us derive that the פרה is מטמא טומאת אוכלין because 'חיבת הקדש' makes it fit (to be מקבל טומאת אוכלין), for it renders the פרה as food -
כדרשין בפרק ב' דחולין (דף לו,ב ושם) והבשר לרבות עצים ולבונה -

⁷ We say דמי כפדוי דמי, כל העומד לפדות כפדוי דמי, so it is as if it was redeemed already (before the הזאה), and if it would be redeemed it would be מטמא טומאת אוכלין, so now too, even though it was not actually redeemed, nevertheless on account of 'הזאה', it is considered as if it was redeemed and is מקבל טומאת אוכלין.

⁸ As soon as the פרה was נשחט, it was עומד להזות, so if it is כמזוה דמי, there never was a שעת הכושר to redeem it, since as just stated that it is אין סברא to redeem it after the הזיה. It would seem that this פרה never had a שעת הכושר to be נפדה. While it is alive it certainly cannot be נפדה, and after it was נשחט it was להזיה, and once there is a (virtual) הזיה, the פרה can no longer be redeemed, and it is אסורה בהנאה, so how can it be מקבל טומאת אוכלין.

⁹ The הגהות הב"ח amends this to read, קבלה בכוס (instead of לאו).

¹⁰ See the previous (עו,ב) תוס' ד"ה כל (עו,ב); the second answer [TIE page 3].

¹¹ מקבל טומאה is a concept that regarding certain items that even though they 'normally' cannot be נפדה, nevertheless the 'dearness' of something holy, makes it fit (כשר) to be נפדה.

As we expound the word 'והבשר'¹² in the second פרק of מסכת חולין, to include wood and frankincense¹³ to be מקבל טומאה –

anticipates a possible answer to his question:

וכי תימא דפרה לרבי שמעון כיון דקדשי בדק הבית היא לא שייך בה חיבת הקדש -
And if you will say; that according to ר"ש, since the פרה is ב"ה קדשי, the concept of חיבת הקדש does not apply to it; explains -

דאפילו בקדשי מזבח לא מהני חיבת הקדש אלא כשקדשו קדושת הגוף¹⁴ בכלי שרת -
For even by קדשי מזבח, the concept of חיבת הקדש is not effective, unless they were sanctified with a קדושת הגוף in a כלי שרת (a ministering vessel that was used in the ביהמ"ק) -
כדמוכח בריש המנחות והנסכים (מנחות דף קב,ב) ובפרק כל הפסולין (זבחים דף לד,א) -

As is evident in the beginning of פרק המנחות והנסכים, and in פרק כל הפסולין, so by the פרה, which is not קדושת הגוף (it is merely קדושת בדק הבית), there is no חיבת הקודש –

rejects this solution:

הא על כרחך שייך בפרה חיבת הקדש אפילו לרבי שמעון -
For perforce we must say that חיבת הקדש applies to the פרה אדומה, even according to ר"ש (who maintains that the פרה is קדושת בדק הבית) -

דבריש המנחות והנסכים פריך לרבי שמעון נותר¹⁵ ופרה אמאי מטמא טומאת אוכלין¹⁶ -
For in the beginning of פרק המנחות והנסכים the גמרא asks, according to ר"ש why do נותר and פרה אדומה, since -

עפרא בעלמא הוא דכל העומד לשרוף כשרוף דמי¹⁷ ומשני חיבת הקדש מכשרתו -
It is mere dust; for whatever is awaiting burning, it is as if it was burnt already, and the גמרא answered חיבת הקדש מכשרתו, so we see that we do apply חיבת הקדש to פרה -
והיינו טעמא דאף על גב דאין בה קידוש כלי כיון דקדשי בדק הבית היא -

And this is the reason why we say by פרה that חיבת הקודש מכשרתו, for even though

¹² The והבשר is redundant; it teaches us that even the wood of the מערכה and the לבונה on a מנחה are מקבלים טומאת אוכלין, even though they are not edible. That is the meaning of חבת הקודש מכשרתן; it makes them as if they were אוכלין.

¹³ The same should be by the פרה; even though it cannot be eaten (we are ignoring the possibility of פדייה), nevertheless it is no worse than לבונה, which cannot be eaten and nevertheless are מקבלים טומאת אוכלין, the same should apply to the פרה on account of חבת הקודש.

¹⁴ See footnote # 4. The עצים acquire a קדושת הגוף when they are placed in a כלי שרת; the עצים on the מחתה (shovel) and the לבונה in the בזיכין. However, the פרה is not put into a כלי שרת and it is only קדושת דמים, so perhaps there is no חבת הקודש, therefore we must come on to שעת הכושר. This seems to answer the question.

¹⁵ נותר is the meat of a קרבן that was not eaten by its deadline; it needs to be burnt.

¹⁶ Granted that דמי is not considered בהנאה, אסור, however there is another issue.

¹⁷ The נותר and the פרה need to be burnt; once they are burnt, they certainly cannot be מקבלים טומאת אוכלין, for they are dust and ashes, which cannot be מקבלים טומאת אוכלין, so why are they טמא?

- קדשי ב"ה since it is פרה, by the קידוש כלי there is no

מכל מקום שייך ביה חיבת הקדש כיון דחטאת קרייה רחמנא¹⁸ -

Nevertheless, applies to the פרה, since the תורה calls it 'חטאת' -

וכל ענייניה כעין עבודת הגוף שיש בה הזאה ופסולה שלא לשמה -

And all its actions are similar to the service which is done by קדושת הגוף, for there is הזאה (like a קרבן) and it is פסולה if it was done שלא לשמה (like a קרבן); therefore there is חיבת הקודש by the פרה, so it should be מקבל טומאה because of the חיבת הקודש regardless whether it had a שעת הכושר or not!

answers: תוספות

ותירץ רבינו יצחק דאין חיבת הקדש מועלת אלא לשוייה שאין אוכל כאוכל -

And the ר"י answered that חיבת הקדש is not effective for everything, rather it is only effective to make non-food, to be like food

כגון נותר ופרה שהן חשובים כעפרא ועצים ולבונה -

For instance, נותר and פרה which are considered like earth (since they will be burnt, and כל העומד לשרוף וכו'), and similarly עצים ולבונה, which are basically not edible, the חיבת הקודש makes them as if they were edible -

אבל דבר שהוא אוכל אלא שאין מקבל טומאה לרבי שמעון¹⁹ -

However something which is food (like the פרה), however it is not מקבל טומאה according to ר"ש -

משום²⁰ אוכל שאין אתה יכול להאכילו לאחרים לא יועיל חיבת הקדש לעשות האיסור כמותר -
Because [he requires] that it should be a food that you can feed it to others, which a פרה generally is not; חיבת הקודש will not be effective to make something forbidden, like something which is permitted.

In summation; חבת הקודש is effective to make something which is (physically) not edible (like עצים or (virtually) not edible like נותר ופרה (which are לשריפה) to be considered edible; however חבת הקודש is not effective to make something which is legally forbidden to be eaten, as if it were permitted to be eaten.

¹⁸ The תורה writes (in יט,ט [חוקת] במדבר) regarding the (ashes of the) פרה אדומה; חטאת הוא. It is compared to a קרבן חטאת, which is קדושת הגוף.

¹⁹ There are two reasons why a פרה אדומה should not be מקבל טומאה אוכלין; one because it is עומד לשריפה, and is not considered food; for this חיבת הקודש can help to make it a מאכל. The second issue is that it cannot be eaten because it is forbidden to eat it, for this חיבת הקודש is no solution (in fact if it is קודש there is more reason not to eat it), therefore we need to come on to שעת הכושר, where it could have been redeemed and be eaten. [even though it cannot be eaten now; however it was able to be eaten before, so it had a שעת הכושר].

²⁰ The הגהות הב"ח amends this to read, משום דבעי אוכל שאתה יכול, (instead of יכול אתה אוכל). Regarding טומאת (משום אוכל שאין אתה יכול). The תורה writes (in יא,לד [שמני] ויקרא) מכל האוכל אשר יאכל, this is interpreted by ר"ש to mean that it must be a food which can be eaten by someone (even a גוי), excluding food which is בהנאה, which no one can eat.

anticipates a difficulty: תוספות

והא דמשמע בריש כל הפסולין²¹ דאוכל בשר שנטמא לפני זריקה הוה אמינא דלא לקי -

And this which it seems in the beginning of הפסולין, פרק כל, that we would have assumed that one who eats meat (of קדשים) which became טמא, before the sprinkling of the blood, he will not receive מלקות; we would have assumed this -

על ידי דרשה דכל שאין נותר לטהורים אין חייבין עליו משום טומאה²² -

On account of the דרשה, which states that anything which is not permitted to those who are טהור, one is not liable on it on account of טומאה. We would have assumed this -

אי לאו משום דמרבין מוהבשר כמו עצים²³ ולבונה²⁴ -

If not for the fact that we include this (אוכל בשר שנטמא לפני זריקה) to be prohibited from 'והבשר' just like there is טומאה by עצים ולבונה; we see that חבת קודש can make איסור into מותר, not as 'תוס' just answered -

responds: תוספות

התם כיון דלא בעי פטר ליה אלא משום דבעי למילף מטומאת הגוף -

There (by the טמא בשר), since the only reason why we wanted to exempt it (from מלקות) is because we thought we should derive it from טומאת הגוף (where indeed one is not liable if it was before זריקה), but not that logically it makes sense that there is no חיוב for בשר before זריקה; therefore -

יש לנו לרבות מוהבשר מקל וחומר דעצים ולבונה²⁵ -

²¹ זבחים לד, א. The rule is that if a אדם טמא ate בשר הקדשים before the דם was נזרק, he is פטור from מלקות. We derive this from the פסוקים (ויקרא [צו], ז, יט-כ) where it states; יט וְהַבֶּשֶׂר אֲשֶׁר יִגַע בְּכָל טָמֵא לֹא יֵאָכֵל בָּאֵשׁ יִשְׂרָף וְהַבֶּשֶׂר כָּל טָהוֹר יֵאָכֵל בְּשָׂרָה. We compare that just as the פסוק of כ. וְהַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר תֹּאכַל בְּשָׂר מִזֶּבַח הַשְּׁלָמִים אֲשֶׁר לִיהֹנֶה וְטִמְאַתּוֹ עָלָיו וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהִוא מֵעַמִּי, is only after זריקה (one may not eat קדשים before זריקה), similarly the liability of וטמאתו עליו, is only after זריקת הדם, but not before. The גמרא assumed initially that this qualification applies also to a טהור who eats בשר קדשים, which is טמא, that one is only liable if he ate it after זריקת הדם, but not before. This is referred to as, כל (טומאה) שאינו נותר לטהורים אין חייבין עליו משום טומאה (if a טהור cannot eat it, there is no liability for טומאה).

²² See previous footnote # 21..

²³ ר"א rejects this and says that since we derive (see footnote # 12) from 'והבשר' that there is טומאת אוכלין even by בשר קודש שנטמא (which are not edible), so certainly בשר קודש שנטמא should be included in the prohibition of not eating בשר before זריקה.

²⁴ The בשר טמא (before זריקה) cannot be eaten (even if it was טהור), and according to the rule (see footnote # 21) כל בשר טמא, however here we are saying that this בשר which cannot be eaten (and therefore one should not be חייב for its טומאה) nevertheless the 'והבשר' makes it as if it is to be eaten and therefore one is חייב on its טומאה. We see that 'והבשר' can include to make כמות, not like 'תוס' just stated that 'והבשר' can only make כאוכל.

²⁵ Regarding פרה there is a general rule (according to ר"ש) that there is no טומאת אוכלין by טומאת הנאה. This law applies to all איסורי הנאה, including the פרה. The פסוק of 'והבשר' which makes כאוכל, cannot make איסור into היתר. The פרה is obviously בהנאה; it cannot be considered as something which is מותר בהנאה. However, the rule of שאין כל שאין בשר is טמא it should be אסור even before זריקה, since there is no פסוק to exclude it. However, we want to derive בשר טומאה from

We can include from 'והבשר' through a ק' from ולבונה עצים that by בשר טמא there is a זריקה even before חיוב –

asks: תוספות

ואם תאמר אמאי לא אמר דכל קדשים יקבלו טומאה מחיים -

And if you will say; why did not ר"ש say that all animals which were sanctified as קרבנות, should be susceptible to טומאת אוכלין, even when they are still alive - כיון דמצוה לשוחטן ונימא כל העומד לשחוט כשחוט דמי²⁶ -

For since there a מצוה to be שוחט them, so we should say, 'whoever is awaiting שחיטה, it is as if he was נשחט' –

answers: תוספות

ויש לומר דאפילו נשחט לא אמרינן דכזרוק דמי עד שיקבל בכוס²⁷ כל שכן כשעדיין לא נשחט - And one can say, that even when it was already נשחט we do not say that the blood is כזרוק דמי, until it is received in a cup, so certainly when it was not נשחט yet, we cannot say that כל העומד לזרוק כאילו נזרק דמי –

has another question:²⁸ תוספות

ומיהו שעיר המשתלח²⁹ קשה לרבינו יצחק שיטמא מחיים טומאת אוכלין לרבי שמעון - However, the ר"י has a difficulty regarding the המשתלח; שעייר המשתלח that according to ר"י it should be מטמא טומאת אוכלין, even when it is still alive; this question is - למאן דאמר (יומא סז, א) דשרו³⁰ איבריו בהנאה דכיון שעומד לדחות כדחוי דמי -

According to the one who maintains that it is permitted to derive benefit from the remaining limbs of the המשתלח, שעייר המשתלח, and the reason it should be מטמא טומאת because since it is awaiting to be pushed off the cliff, it is as if it was pushed off the cliff, and since it is בהנאה then, so a gentile can eat it, why is it not – מקבל טומאת אוכלין מחיים –

טומאת הגוף, even though logically by טומאת בשר, there should be a חיוב even before the זריקה. Therefore, to remove this attempted לימוד, we can utilize the ק' from 'והבשר' (see footnote # 23) to make the איסור into היתר, so the בשר טמא will be restored to its logical conclusion.

²⁶ This כל העומד לזרוק כזרוק דמי, and then we can say כל העומד לשחוט, at which point it is permitted to be eaten, so if we combine these two (לשחוט ולזרוק) it should be מחיים כל העומד וכו'.

²⁷ See footnote # 10. The preventing fact is not that it is not נשחט, for we can say כל העומד לשחוט, however the fact that it is not עומד לזרוק yet (so it cannot be eaten), prevents it from being שוחט.

²⁸ It seems from the previous answer that the reason why a live קרבן is not מטמא טומאת אוכלין is not because it is alive, but rather because we cannot say yet דמי כזרוק, כל העומד לזרוק כזרוק דמי, therefore תוס' asks the following question.

²⁹ The שעיר המשתלח, the goat which is sent away, is one of the two goats, upon which the כהן casts lots on כפור יום, one is brought as a sin offering and the other (השעיר המשתלח) is thrown off a cliff.

³⁰ The דשרו איבריו בהנאה וכו' לדחות (instead of דשרו איברים בהנאה וכו' לדחות לצוק כדחוי, הגהות הב"ה) amends this to read, (כדחוי).

answers: תוספות

ויש לומר³¹ דכל העומד לעשות לא אמר דכעשוי דמי אלא באוכל האסור להיות כמות³² -

And we can say that we do not assume in all cases that something which is awaiting an action, it is if as if the action was done; we say it only regarding food which is prohibited that it should be as if it is permitted -

וקרינן ביה אוכל שאתה יכול להאכילו לאחרים³³ -

And we can read into it that it is 'a food which you can feed to others' -

אבל לא מהני לשאין אוכל כמו בעל חי ליחשב כאוכל³⁴ -

However the concept of 'כל העומד וכו' is not effective for something which is intrinsically not food, like a live animal, that it should be considered as food -

comments: תוספות

אף על גב דהוה מהני על האוכל כגון נותר ופרה ליחשב כעפרא³⁵ -

Even though that the concept of 'כל העומד' would have been effective regarding food, for instance נותר and פרה אדומה to be considered as earth (non-food) -

אי לאו דמכשר להו חיבת הקדש -

Were it not for the rule that חיבת הקדש makes it fit to be טומאה -

In summation; 'כל העומד' can make איסור into היתר, but it cannot make non-food into food³⁶ (even though it can make food into non-food).

proves that 'כל העומד' cannot make a non-food into a food: תוספות

מידי דהוה אבן פקועה³⁷ ודגים שהן מותרין בלא שחיטה -

This is similar to the cases of a בן פקועה and fish, which are permitted to be eaten without שחיטה -

ואפילו הכי חיותן מטהרתן לרבנן דפליגי ארבי יוסי הגלילי³⁸ בפרק בהמה המקשה (חולין דף עה,א):

³¹ The 'לומר דכל וכו' לעשות לא אמר דכעשוי' (instead of 'לומר דלא אמרינן דכל העומד לעשות דכעשוי' amends this to read, הגהות הב"ח).

³² This is for instance in the case we are discussing here; the meat of the קדשים (which is food), cannot be eaten until after זריקת הדם, we therefore can say 'כל העומד לזרוק וכו' and we consider as if the food can be eaten now, regarding טומאת אוכלין.

³³ See footnote # 20.

³⁴ The concept of 'כל העומד' can make food which legally may not be eaten to be considered as food which can legally be eaten, but it cannot make a non-food into a food. See 'Thinking it over' # 2.

³⁵ 'כל העומד' is distinguishing between making a non-food into a food (which 'כל העומד וכו' cannot accomplish) as opposed to making a food into a non-food) which 'כל העומד' can accomplish.

³⁶ This is the exact opposite of חיבת הקודש which can make non-food into food, but cannot make איסור into היתר!

³⁷ A בן פקועה is a live fetus which is found in the inside of a mother after she was כהלכה. The בן פקועה may be eaten without שחיטה, for it is נותר with the שחיטה of its mother.

³⁸ ריה"ג maintains since they can be eaten as they are - alive, they are טומאת אוכלין even while they are alive. See 'Thinking it over' # 1.

But nevertheless their being alive keeps them טהור from טומאת אוכלין³⁹ according to the רבנן, who argue with ריה"ג in פרק בהמה המקשה.

Summary

There are limitations to what חבת הקודש can accomplish, as well as to what כל העומד can accomplish.

Thinking it over

1. What would ריה"ג (who considers live fish מוכשר לקבל טומאת אוכלין⁴⁰) maintain regarding the שער המשתלח, can it be מקבל טומאות אוכלין, while still alive?

2. Initially it seemed that the reason a live animal cannot be מקבל טומאה מחייב (even though there is a כל העומד), is because the כל העומד cannot make from a non-food into a food.⁴¹ However from the conclusion of תוספות it seems that live animals cannot intrinsically be מקבל טומאה, even⁴² if they can be eaten now. Can we reconcile these two approaches?⁴³

---

³⁹ We see that (according to the רבנן) anything which is alive, even if it can be eaten as is, nevertheless since it is alive it cannot be מקבל טומאה, the same applies to the שער המשתלח. See 'Thinking it over' # 2.

⁴⁰ See footnote # 38.

⁴¹ See footnote # 34.

⁴² See footnote # 39.

⁴³ See (נחלת משה in ע"ד).